

**ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ,
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮР НӨЛӨӨГ ҮНЭЛЭХ
СУДАЛГААНЫ ТАЙЛАН**

2023 он

Ерөнхий мэдээлэл

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль нь 2016 онд батлагдаж, 2017, 2021 онд өөрчлөлт орсон. Энэ хуулиар цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдал, үүргээ гүйцэтгэх нөхцөл баталгаа, эрхийн хязгаарлалттай холбогдох харилцааг зохицуулж байна.

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болсон шалтгаан нь 2017 онд Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд өөрчлөлт оруулснаар цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлыг дордуулж, албандаа итгэх итгэл, алба хаах хүсэл зориг, эрмэлзлийг бууруулж, эрх ашгийг нь зөрчсөн, зэвсэгт хүчиний алслагдсан болон хөдөө орон нутагт алба хааж байгаа цэргийн алба хаагч нар цагдаа, хил, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагуудад ажиллах сонирхлыг бий болгож, ингэснээр цэргийн алба хаагч нарын алба хаах хүсэл сонирхол илт буурч, жилээс жилд ажлаас чөлөөлөгдөх, өөр ажил, албан тушаалд томилогох зэрэг сөрөг үр дагаврууд сүүлийн 6 жилийн хугацаанд гарч, хүний нөөцийн хомсдол үүсэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна.

Алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт алба хааж байгаа офицер, ахлагч, цэргийн гэрээт алба хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох, ажил, хөдөлмөрийн харилцаанд дарамт шахалт, ялгаварлан гадуурхалтаас анgid байх зэрэг үзүүлэлтуудийг нэмэлт, өөрчлөлтийн үр нөлөөг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтуудээр сонгож буй бөгөөд эдгээр эрх зүйн нэмэлт, өөрчлөлтуудийг хуульд тусгаснаар цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын баталгааг өмнө нь хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан эрх зүйн зохицуулалтын хэмжээнд хүргэх, алба хаагчдын эрх ашиг хамгаалагдах, нийгмийн баталгаа нь дээшлэх, эрх тэгш байдлыг хангасан зохицуулалтыг тусгаснаар алба хаагчийн хуульд заасан эрх ашиг хангагдана.

Хуулийн төсөлд тусгагдсан нэмэлт, өөрчлөлтуудийг Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд оруулснаар алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт тав ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар алба хааж байгаа цэргийн алба хаагчдын нийгмийн хамгаалал сайжирч, ажил, хөдөлмөрийн харилцаан дахь ялгаварлан гадуурхалт, дарамт шахалтаас анgid байж, дотоод, гадаадын цэргийн сургуульд суралцаж буй цэргийн алба хаагчдын нийгмийн баталгаа дээшилнэ.

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд 2017 онд оруулсан өөрчлөлт нь цэргийн алба хаагчийн албандаа хандах хандлага, итгэх итгэлд сөргөөр нөлөөлж, улмаар алслагдсан цэргийн анги, салбарт алба хаах хүсэл эрмэлзэл буурч, хүний нөөцийн хомсдолд орж, бусад төрийн цэргийн байгууллагад шилжин алба хаах цэргийн алба хаагчдын тоо өсөхөд нөлөөлж байна.

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль нь практик үйл ажиллагаанд бодитоор хэрэгжиж, үр дүн хэдий сайтай байгаа боловч Зэвсэгт хүчиний алслагдсан анги, салбарт алба хааж байгаа цэргийн алба хаагч нар бусад нэр бүхий байгууллагад ажиллах сонирхол бий болж, ингэснээр цэргийн алба хаагч нарын алба хаах хүсэл сонирхол илт буурч, жилээс жилд ажлаас чөлөөлөгдөх, өөр ажил, албан тушаалд томилогох зэрэг сөрөг үр дагаврууд сүүлийн 5 жилийн хугацаанд гарч байгаа нь хуулиар онцгойлон заасан эх орныхоо тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн, халдашгүй дархан байдлыг гадны зэвсэгт халдлага, түрэмгийллээс өөрийгөө хамгаалах Зэвсэгт хүчиний үндсэн чиг үүрэг алдагдах, хүний нөөцийн хомсдол үүсэх шалтгааныг бий болгож байгаа нь мөн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах үндэслэл болж байгаа болно.

Иймд Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлтүүд оруулснаар илүү оновчтой, хүртээмжтэй болон үйл ажиллагаа илүү эрчимжиж, хэрэгжилт сайжирна.

Нэг.Хууль тогтоомжийн төслийн үр нөлөөг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг сонгох үе шат

1.1.Зорилгод хүрэх байдал

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл нь үзэл баримтлалд тусгагдсан зорилтуудыг хангахад чиглэсэн, холбогдох зохицуулалтуудыг тусгасан байна. Зохицуулалтуудыг нарийвчлах, хэрэгжих боломжийг нь нэмэгдүүлэх зорилгоор нэмэлт, өөрчлөлтүүдийг тухайн хуульд тусгах шаардлагатай байна.

Хуулийн төслийг түүний үзэл баримтлалд тусгасан хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлсон байдалтай харьцуулан үзэхэд цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн баталгааг өмнө хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан эрх зүйн зохицуулалтын төвшинд хүргэх зорилго тавьсан байна.

1.2.Ойлгомжтой байдал

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл нь Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29, 30 дугаар зүйл, хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах аргачлалд заасан шаардлагыг хангасан хэлбэрээр боловсруулагдсан нь ойлгомжтой байна.

Хоёр.Тухайн төслийн аль хэсгийн үр нөлөөг үнэлэхээ тогтоох үе шат

Хууль тогтоомжийн төслийн бүх зүйл, заалтын үр нөлөөг үнэлэх нь их хугацаа, зардал, хүн хүч шаардсан ажил байдаг бөгөөд бүхэлд нь үнэлэх боломжгүй учраас тодорхой зүйл, заалтыг сонгон авч үр нөлөөг үнэлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Иймээс хуулийн төслөөс үр нөлөөг үнэлэх хэсгээ тогтоохдоо тухайн төслийн хамгийн гол чухал, тавьсан зорилготой холбоотой, агуулгын хувьд хамгийн ач холбогдолтой, анхаарах шаардлагатай гэсэн заалтыг олж тогтоо замаар дараах стандарт шалгууруудын хүрээнд дор дурдсан зохицуулалтуудыг сонгон авсан болно.

“Зорилгод хүрэх байдал” гэсэн шалгуур үзүүлэлтийн хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлд тусгагдсан зохицуулалтуудаас сонгон авлаа.

Хуулийн төслийг хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгасан хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлсон байдалтай харьцуулан үзэхэд цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн баталгааг өмнө хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан эрх зүйн зохицуулалтын төвшинд хүргэх зорилго тавьсан байна.

1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт тусгасан хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дэх хэсэгт нэмсэн заалт:

“7.1.22.Алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт тав ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар алба хааж байгаа офицер, ахлагч, цэргийн гэрээт алба хаагчид 30 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний урамшууллыг 5 жил тутам олгох бөгөөд мөнгөн урамшуулалт олгох журмыг Засгийн газар батална;

УИХ-ЫН 2015 ОНЫ 85 ДУГААР ТОГТООЛЫН ХАВСРАЛТААР БАТАЛСАН “МОНГОЛ УЛСЫН БАТЛАН ХАМГААЛАХ БОДЛОГЫН ҮНДЭС” БАРИМТ БИЧГИЙН 5.6-Д ЗААСАН “ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧ, ЦЭРГИЙН АНГИ, БАЙГУУЛЛАГАД ГЭРЭЭГЭЭР АЖИЛЛАГСДЫН АЛБА ХААХ НӨХЦӨЛИЙГ БҮРДҮҮЛЭХ, НИЙГМИЙН БАТАЛГААГ ХАНГАХ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧНЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОНО” ГЭЖ, 6.4-Т “ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫГ ХУУЛИАР ТОГТООНО.” ГЭЖ ЗААСАНТАЙ НИЙЦЭЖ, ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БОЛОН НИЙГМИЙН БАТАЛГАА ӨМНӨ ЗОХИЦУУЛАГДАЖ БАЙСАН ТҮВШИНД ХҮРЭХ, ИЛҮҮ ДЭЭРДЭХ ГЭЖ ҮНЭЛЖ БАЙНА.

“ОЙЛГОМЖТОЙ БАЙДАЛ” ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ХҮРЭЭНД ЦЭРГИЙН АЛБА ХААГЧИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН 2 ДУГААР ЗҮЙЛД ТУСГАГДСАН ЗОХИЦУУЛАЛТААС СОНГОН АВЛАА.

9.5. ДОТООД, ГАДААДЫН ЦЭРГИЙН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА СОНСОГЧ, СУРАЛЦАГЧИЙН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ, НЭМЭГДЭЛ ОЛГОХ ЖУРМЫГ БАТЛАН ХАМГААЛАХ, ХИЛ ХАМГААЛАЛТЫН БОЛОН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГИШҮҮН БАТАЛНА.”

ДОТООД, ГАДААДЫН ЦЭРГИЙН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА СОНСОГЧ, СУРАЛЦАГЧИЙН БАТАЛГАА НЭМЭГДЭНЭ.

Хуулийн төслийг хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгасан хэрэгцээ, шаардлагыг тодорхойлсон байдалтай харьцуулан үзэхэд цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн болон нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх, ажил, албан үүргийн баталгааг хангах, бусад хууль тогтоомжийн зохицуулалтуудтай нийцүүлэх, өмнө хүчин төгөлдөр үйлчилж байсан эрх зүйн зохицуулалтын төвшинд хүргэх зорилго тавьсан байна.

Энэхүү зохицуулалтыг сонгон авснаар хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгагдсан цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн баталгаа дээшилж, алба хаагчийн албандаа хандах хандлага; итгэх итгэл нэмэгдэх юм.

Гурав. Урьдчилан сонгосон шалгуур үзүүлэлтэд тохирох шалгах хэрэгслийн дагуу хуулийн төслийн үр нэлөөг үнэлсэн байдал

Д/д	Шалгуур үзүүлэлт	Үр нэлөөг тооцох хэсэг	Шалгах хэрэгсэл
1.	Зорилгод хүрэх байдал	“7.1.22. Алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт тав ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар алба хааж байгаа офицер, ахлагч, цэргийн гэрээт алба хаагчид 30 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний урамшууллыг 5 жил тутам олгох бөгөөд мөнгөн урамшуулал олгох журмыг Засгийн газар батална;	Зорилгод дүн шинжилгээ хийх
2.	Ойлгомжтой байдлыг судлах.	9.5. ДОТООД, ГАДААДЫН ЦЭРГИЙН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАЖ БАЙГАА СОНСОГЧ, СУРАЛЦАГЧИЙН ЦАЛИНГИЙН ХЭМЖЭЭ, НЭМЭГДЭЛ ОЛГОХ ЖУРМЫГ БАТЛАН ХАМГААЛАХ, ХИЛ ХАМГААЛАЛТЫН БОЛОН ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ГИШҮҮН БАТАЛНА.”	ОЙЛГОМЖТОЙ БАЙДЛЫГ СУДЛАХ

3.1.Зорилгод дүн шинжилгээ хийх.

Хуулийн төслөөс сонгосон дээрх зохицуулалтууд нь хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгагдсан хуулийн төсөл боловсруулах болсон хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн, хуулийн төсөл батлагдан хэрэгжсэнээр тавьсан зорилгодоо хүрэх боломжтой байдлаар томьёологдож чадсан байна. Энэ нь хуулийн төслийн үзэл баримтлалд, түүний агуулгатай үр нөлөөг үнэлж байгаа зохицуулалттай харьцуулан дүн шинжилгээ хийснээр тодорхойлогдож байна.

Хуулийн төслийн үзэл баримтлалд Монгол Улсын батлан хамгаалах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-д “Батлан хамгаалах талаар Монгол Улсын Их Хурал дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ: 11.1.3-т “цэргийн алба хаагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх зүйн байдлыг албаны онцлогт нь тохируулж тогтоох”, 15 дугаар зүйлийн 15.3.4-т “батлан хамгаалахын хүний нөөцийн бодлогыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх, цэргийн алба хаагч, түүний гэр бүл, бэлтгэл чөлөөнд байгаа офицер, ахлагчийн нийгмийн хамгаалал, эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах” гэж, Улсын Их Хурлын 2015 оны 85 дугаар тогтоолоор баталсан Монгол Улсын батлан хамгаалах бодлогын үндэс баримт бичгийн 5.6-д “Цэргийн алба хаагч, цэргийн анги, байгууллагад гэрээгээр ажиллагсдын алба хаах нөхцөлийг бүрдүүлэх, нийгмийн баталгааг хангах эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоно.”, мөн баримт бичгийн 6.4-т “Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлыг хуулиар тогтооно.” гэж тус тус заасан.

Энэхүү эрх зүйн үндэслэлийн хүрээнд өмнө хүчингүй болгосон “улсын хил болон алслагдсанд тооцох анги, байгууллагад таван жилээс дээш хугацаагаар алба хааж байгаа офицер, ахлагчид нэг удаагийн мөнгөн урамшууллыг тэдний сарын үндсэн цалингаас хилийн застав болон түүнтэй адилтгах салбарт 50 хувь, суурин бус газар байрладаг хилийн отряд, цэргийн анги, салбарт 35 хувь, нийслэл, улсын чанартай хотоос бусад суурин газарт байрладаг хилийн отряд, цэргийн анги, салбарт 25 хувиар бодож нэгтгэн таван жил тутамд олгох” гэсэн зохицуулалтыг “Алслагдсанд тооцогдсон цэргийн анги, салбарт тав ба түүнээс дээш жилийн хугацаагаар алба хааж байгаа офицер, ахлагч, цэргийн гэрээт алба хаагчид 30 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний урамшууллыг 5 жил тутамд олгох бөгөөд мөнгөн урамшуулал олгох журмыг Засгийн газар батална.” гэж холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн өөрчлөн найруулж, хуулийн төсөлд нэмэлтээр тусгах нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ингэснээр хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгагдсан хууль зүйн болон практик хэрэгцээ, шаардлага хангажд, үзэл баримтлалд тавьсан алба хаагчийн эрх зүйн байдлыг хуучин мөрдөж байсан зохицуулалтаас дордуулалгүй, өмнө байсан төвшинд нь хүргэх, алба хаагчдын эрх зүйн болон нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх, цэргийн алба албандаа итгэх итгэл, алба хаах, ажиллаж амьдрах хүсэл зориг, эрмэлзлийг нэмэгдүүлэх зорилгодоо хүрнэ.

3.2.Ойлгомжтой байдлын судлах.

Хуулийн төслөөс сонгосон “Дотоод, гадаадын цэргийн сургуульд суралцаж байгаа сонсогч, суралцагчийн цалингийн хэмжээ, нэмэгдэл олгох журмыг батлан хамгаалах, хил хамгаалалтын болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.” гэсэн зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх, хэрэглэх этгээдүүд нь тодорхой бөгөөд хэрэгжүүлэх этгээдүүдэд холбогдох Засгийн газрын гишүүн, төрийн

байгууллага, Батлан хамгаалах яам, ЗХЖШ, бусад зарим байгууллагын алба хаагчид болно.

Суралцаж байгаа хугацааг төрд ажилласан жилд тооцдог тул цэргийн алба хаагчийг албан үүргээ гүйцэтгэж байгаад тооцох бүрэн үндэслэлтэй байна.

Дээрх зохицуулалтыг хуулийн төсөлд тусгахдаа тухайн зохицуулалтыг хэрэгжүүлж байгаа ЗХЖШ, түүний харьяа байгууллага, алба хаагчдаас санал авсан.

Санал авахдаа хуулийн төслийн үзэл баримтлал, танилцуулга, хуулийн төслийг хавсарган хүргүүлсэн болно.

Хуулийн төсөлд тусгагдсан “Дотоод, гадаадын цэргийн сургуульд суралцаж байгаа сонсогч, суралцагчийн цалингийн хэмжээ, нэмэгдэл олгох журмыг батлан хамгаалах, хил хамгаалалтын болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.” гэсэн зохицуулалт нь найруулга, хэл зүйн болон агуулгын хувьд ойлгомжтой, тодорхой тусгагдсан.

Үүнийг шалгах хэрэгслийн хүрээнд Хууль тогтоомжийн тухай 29 дүгээр зүйлд заасан хууль тогтоомжийн төслийн эх бичвэрийн агуулгад тавих нийтлэг шаардлага, 30 дугаар зүйлд заасан хуулийн төслийн хэл зүй, найруулгад тавих нийтлэг шаардлагад нийцүүлэн боловсруулсан эсэхийг шалгахдаа Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн дараах заалтад дурдсан шаардлагыг хангасан эсэхэд хариулт өгөх замаар шалгалаа.

Хууль тогтоомжийн тухай хууль 29 дүгээр зүйл. Хуулийн төслийн эх бичвэрийн агуулгад тавих нийтлэг шаардлага:	
29.1.1.Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээнд нийцсэн, бусад хууль, үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлалтай уялдсан байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.2.тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцаанд хамаарах асуудлыг бүрэн тусгасан байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.3.тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцааны хүрээнээс хальсан асуудлыг тусгахгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.4.тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцаанд үл хамаарах хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу хүчингүй болсонд тооцох тухай заалт тусгахгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.5.зүйл, хэсэг, заалт нь хоорондоо зөрчилгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.6.хэм хэмжээ тогтоогоогүй, тунхагласан шинжтэй буюу нэг удаа хэрэгжүүлэх заалт тусгахгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.7.бусад хуулийн заалтыг давхардуулан заахгүйгээр шаардлагатай бол түүнийг иш татах, энэ тохиолдолд эшлэлийг тодорхой хийж, хуулийн нэр болон хэвлэн нийтэлсэн албан ёсны эх сурвалжийг бүрэн гүйцэд заасан байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.8.тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцаа, хуулийн үйлчлэх хүрээ, эрх зүйн харилцаанд оролцогч хүн, хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг, зохицуулалтад удирдлага болгох, харгалзан үзэх нөхцөл байдал, нийтийн эрх зүйн этгээдийн чиг үүрэг, эрх хэмжээ, тэдгээрийг биелүүлэх журам;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.9.шаардлагатай тохиолдолд эрх зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн этгээдэд хүлээлгэх хариуцлагын төрөл, хэмжээ,	Уг шаардлагыг хангасан.

хуулийн хүчин төгөлдөр болох хугацаа, хууль буцаан хэрэглэх тухай заалт, хуулийг дагаж мөрдөх журмын зохицуулалт, бусад хуулийн зүйл, заалтыг хүчингүй болсонд тооцох, хасах заалт;	
29.1.10.шаардлагатай тохиолдолд бусад хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай дагалдах хуулийн төслийг боловсруулсан байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
29.1.11.хуулийн төсөл нь хуулийн зорилго гэсэн зүйлтэй байж болох бөгөөд зорилгод тус хуулиар хангахаар зорьж байгаа иргэний үндсэн эрх, бэхжүүлэх үндсэн зарчим, хүрэх үр дүнг тусгана.	Уг шаардлагыг хангасан.
30 дугаар зүйл. Хуулийн төслийн хэл зүй, найруулгад тавих нийтлэг шаардлага	Уг шаардлагыг хангасан.
30.1.1.Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуульд хэрэглэсэн нэр томьёог хэрэглэх;	Уг шаардлагыг хангасан.
30.1.2.нэг нэр томьёогоор өөр өөр ойлголтыг илэрхийлэхгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
30.1.3.үг хэллэгийг монгол хэл бичгийн дүрэмд нийцүүлэн хоёрдмол утгагүй товч, тодорхой, ойлгоход хялбараар бичих;	Уг шаардлагыг хангасан.
30.1.4.хүч оруулсан нэр томьёо хэрэглэхгүй байх;	Уг шаардлагыг хангасан.
30.1.5.жинхэнэ нэрийг ганц тоон дээр хэрэглэх.	Уг шаардлагыг хангасан.

Дөрөв.Үр дүнг үнэлэх, зөвлөмж өгөх үе шат

Тус үр нөлөөг тооцох үнэлгээг Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлалын хүрээнд хийв.

Энэхүү үнэлгээний ажлын хүрээнд Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн асуудлаар салбарын хүрээн дэх байгууллагуудын хэмжээнд хэлэлцүүлэг зохион байгуулах, албан бичгээр санал авах, хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хууль тогтоомжид харьцуулсан дун шинжилгээ хийх зэрэг аргыг хэрэглэсэн болно.

Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд Хууль тогтоомжийн хэрэгцээ, шаардлагыг урьдчилан тандан судлах аргачлалын дагуу холбогдох судалгаа хийгдсэн тул энэхүү үр нөлөөний судалгаа дүгнэлт, хуулийн төслийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн хуулийн төслийг боловсруулж, өргөн мэдүүлэх нь оновчтой байна.